

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 17-09-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 917/215304

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από ανεμοθύελλα-χαλαζόπτωση σε διάφορες καλλιέργειες της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας»

ΣΧΕΤ:
1. Η Ερώτηση 8695/3-8-2020
2. Η Ερώτηση 8722/3-8-2020
3. Η Ερώτηση 8744/4-8-2020

Απαντώντας στις παραπάνω Ερωτήσεις που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Μ. Χαρακόπουλος, Ε. Λιακούλη και Φ. Μπακαδήμα**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις καλυπτόμενες ασφαλιστικά ζημιές που προξενήθηκαν από την ανεμοθύελλα-χαλαζόπτωση που σημειώθηκε στις αρχές του μηνός Αυγούστου του έτους 2020 στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Λάρισας, συμπεριλαμβανομένης και της περιοχής του Αργυροπουλίου του δήμου Τυρνάβου καθώς και της ευρύτερης περιοχής του δήμου Φαρσάλων, κυρίως σε αμπελοκαλλιέργειες, καλλιέργειες αχλαδιών, βάμβακος, βιομηχανικής τομάτας κ.λπ., σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν 13 αναγγελίες και υποβλήθηκαν δηλώσεις εκ μέρους των παραγωγών. Το έργο των εκτιμήσεων έχει ξεκινήσει πριν από τη λήξη της 15ήμερης υποβολής των δηλώσεων. Μετά την ολοκλήρωση της εκτιμητικής διαδικασίας θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Όσον αφορά στις ζημιές που προκλήθηκαν από το προαναφερόμενο αίτιο σε φυτικό κεφάλαιο κυρίως δενδρωδών καλλιεργειών, καθώς και σε πάγιο κεφάλαιο (στάβλοι, εγκαταστάσεις κ.λπ.) των εν λόγω περιοχών, σημειώνεται ότι το έργο των καταγραφών έχει ξεκινήσει και αναμένεται σύντομα η ολοκλήρωσή του.

Στη συνέχεια, οι ζημιές του φυτικού και του παγίου κεφαλαίου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούν ο Κανονισμός Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και οι Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, το οποίο θα υποβληθεί προς έγκριση στην Ε.Ε.

Οι αντίστοιχες ενισχύσεις θα καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς μετά την έγκριση του προγράμματος και της δαπάνης από το Υπουργείο Οικονομικών και οπωσδήποτε μετά την επιβεβαίωση αποκατάστασης-αντικατάστασης των ζημιών.

Όσον αφορά στη διενέργεια των εκτιμήσεων, επισημαίνεται ότι οι εκτιμήσεις διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών.

Στο ποσοστό της ζημιάς περιλαμβάνεται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, η οποία προκαλείται *«από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού»*, καθώς και η υπολειμματική αξία.

Επισημαίνεται ότι επιδίωξη του ΕΛ.Γ.Α. είναι η αξιοπιστία των εκτιμήσεων, σε συνδυασμό με την ταχύτητα διενέργειάς τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο, από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό.

Κατόπιν αυτών, είναι φανερό ότι δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας εκ μέρους των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και κατά συνέπεια και στο ποσό της καταβληθείσας αποζημίωσης, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς.

Σχετικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί τμηματικά η εκκαθάριση των ζημιών, η μηχανογράφησή τους και η καταβολή-ολοκλήρωση των αποζημιώσεων στους δικαιούχους παραγωγούς ανά την επικράτεια, οι οποίοι έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Η δε καταβολή των αποζημιώσεων γίνεται τμηματικά και ολοκληρώνεται για όλη τη χώρα εντός των επόμενων μηνών του νέου έτους μετά τη ζημιά.

Σχετικά με τη δυνατότητα κάλυψης κατά 100% της ασφαλιζόμενης ζημιάς, σημειώνεται ότι με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α' 160), καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους, καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς (20%). Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –π.χ. με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α.. Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι, εξαιτίας του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ενός νέου γεωργοασφαλιστικού συστήματος που θα προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών και των κτηνοτρόφων της χώρας. Ως εκ τούτου, με την αριθ. 142/21211/23-1-2020 (ΑΔΑ:Ψ6ΩΙ4653ΠΓ-ΖΝ1) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συστάθηκε ομάδα εργασίας, με συντονιστή τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., για τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου, για την ανάλυση των ιστορικών δεδομένων καταστροφών αγροτικών εκμεταλλεύσεων και αντιστοίχως των αποζημιώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛ.Γ.Α., για τον συντονισμό με άλλα γνωμοδοτικά ή συμβουλευτικά όργανα που θα αναλάβουν παρόμοιες εργασίες, καθώς και για τη διερεύνηση άλλων πιθανών αποζημιώσεων των καταστροφών. Το πόρισμα της ομάδας εργασίας, καθώς και η υποβολή λύσεων, θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στη συζήτηση της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής για θέματα αρμοδιότητας του ΕΛ.Γ.Α., ανέδειξε τον κρίσιμο ρόλο του ΕΛΓΑ στην ομαλή λειτουργία του πρωτογενούς τομέα και την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης του Οργανισμού, προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγροτικής οικονομίας.

Ο κ. Βορίδης επισήμανε ότι προς την κατεύθυνση αυτή έχει συσταθεί μία μεικτή επιτροπή, η οποία μελετά τη δυνατότητα σύστασης συνεργειών μεταξύ του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης και του ΕΛΓΑ, με κύριο στόχο να διερευνήσει τη δημιουργία ενός καλύτερου ασφαλιστικού προϊόντος, το οποίο θα παρέχει περισσότερες, δικαιότερες και καλύτερες ασφαλιστικές υπηρεσίες προς τους ασφαλισμένους. Ο Υπουργός ξεκαθάρισε για μία ακόμη φορά ότι δεν τίθεται θέμα ιδιωτικοποίησης του ΕΛΓΑ, αλλά στόχος είναι η εμπλοκή και η συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στην κάλυψη των ζημιών του πρωτογενούς τομέα πάντα υπέρ του συμφέροντος των παραγωγών.

Εν συνεχεία, ο κ. Βορίδης έκανε ιδιαίτερη μνεία στις παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε την Παρασκευή 24 Ιουλίου 2020, με τις οποίες επιχειρείται ο εξορθολογισμός των οικονομικών του Οργανισμού, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι στρεβλώσεις που παρατηρήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια στη λειτουργία του, ώστε να οδηγηθεί στην οικονομική εξυγίανσή του.

Επιπλέον, ο κ. Βορίδης εξήγγειλε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η σύνταξη «κοστολογικής ασφαλιστικής μελέτης», όπως τη χαρακτήρισε, η οποία θα υποδείξει πού υπάρχουν πεδία παρεμβάσεως και θα συντελέσει στην οικονομική σταθεροποίηση της βάσης του Οργανισμού που θα οδηγήσει στην εξυγίανσή του. Ο Υπουργός διευκρίνισε ότι η συγκεκριμένη μελέτη θα είναι έτοιμη τον Οκτώβριο, επισημαίνοντας ταυτοχρόνως την ιδιαίτερη σημασία της αναφορικά με τη βιωσιμότητα του Οργανισμού.

Περαιτέρω, ο κ. Βορίδης εξήρε την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού του ΕΛ.Γ.Α. μέσω της χρήσης της τεχνολογίας που θα συντελέσει στη δημιουργία ενός αξιόπιστου και αντικειμενικού συστήματος εκτιμήσεων, το οποίο θα συμβάλλει στην ταχύτερη οριστικοποίηση των ζημιών και συνεπώς στην ταχύτερη καταβολή των αποζημιώσεων. Τοποθέτησε μάλιστα την πιλοτική μετάβαση του ΕΛΓΑ στην ψηφιακή εποχή εντός του πρώτου εξαμήνου του 2021.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, κατόπιν συνεννοήσεως με τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., Ανδρέα Λυκουρέντζο, και τον Υφυπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη, υλοποίησε τη δέσμευση του Πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, για εξόφληση του 35% των οφειλόμενων αποζημιώσεων για το έτος 2019 στους παραγωγούς. Πιο συγκεκριμένα, στις 12 Αυγούστου του 2020 ολοκληρώθηκε η καταβολή των αποζημιώσεων για τις ζημιές στις καλλιέργειες σε όλη τη χώρα που σημειώθηκαν το 2019 από καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ανέρχεται στα 67 εκατομμύρια ευρώ.

Με τη συγκεκριμένη απόφαση επισπεύθηκε η καταβολή των αποζημιώσεων προς τους παραγωγούς, η οποία ήταν προγραμματισμένη να πραγματοποιηθεί στα τέλη του τρέχοντος έτους και διασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα των αγροτών προκειμένου να συνεχίσουν το, πολύτιμο για την ελληνική οικονομία, παραγωγικό τους έργο. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή είναι η πρώτη φορά μετά από σειρά ετών που ο ΕΛ.Γ.Α. εξοφλεί τόσο σύντομα τις οφειλόμενες αποζημιώσεις. Η κίνηση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της γενικότερης αναμόρφωσης του Οργανισμού που επιδιώκει ο κ. Βορίδης και το οποίο προβλέπει την απλοποίηση των διαδικασιών προσδιορισμού της ζημιάς η οποία θα οδηγήσει στην πιο έγκαιρη καταβολή των αποζημιώσεων καθώς και τη θέσπιση ενός αντικειμενικού, ορθολογικού και επιστημονικά τεκμηριωμένου συστήματος εκτίμησης των ζημιών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Μ. Χαρακόπουλο
2. Βουλευτή κα Ε. Λιακούλη
3. Βουλευτή κα Φ. Μπακαδήμα